

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИКИЙН САР ТУТМЫН МЭДЭЭЛЭЛ

2023 ОНЫ 05 САР

Арвайхээр хот

2023 он

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Энэхүү товхимолын дэлгэрэнгүй мэдээллийг www.ov.mohs.gov.mn цахим хуудаснаас татаж харна уу.

Өвөрхангай аймгийн Эрүүл мэндийн газар Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ мэдээллийн хэлтсээс эрхлэн гаргав. E-mail: <http://www.ov.mohs.gov.mn/>, uvurkhangaiemg@gmail.com

Утас: 7032-2195, 99668055

Хянан тохиолдуулсан:

Я. Жаргал

Эрүүл мэндийн газрын Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, мэдээллийн хэлтсийн дарга

Эмхэтгэсэн:

Д. Нацагням

Эрүүл мэндийн газрын Эрүүл мэндийн мэдээ, мэдээллийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, Статистикч их эмч

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
2022, 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар

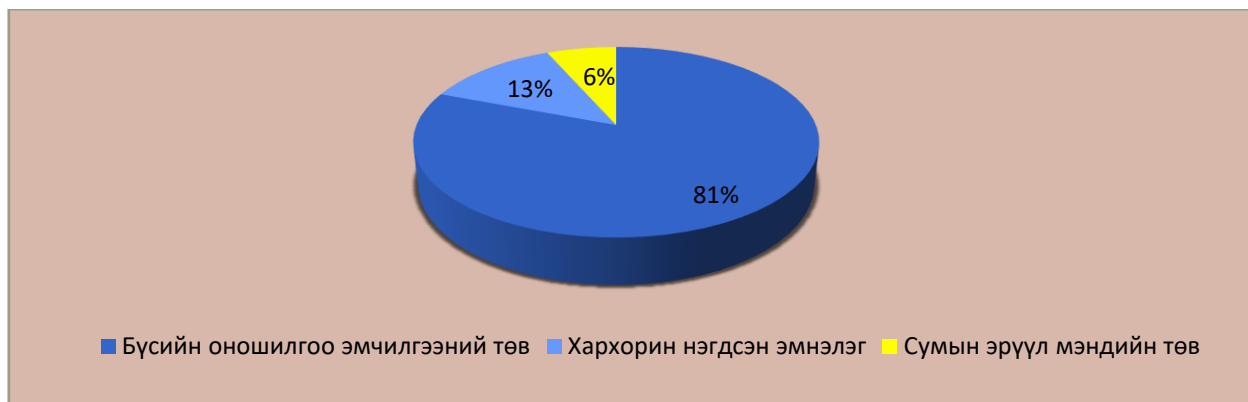
№	Үзүүлэлт			Нэгж	Өвөрхангай аймаг			Улсын дундаж		
					2022 он	2023 он	Өсөлт бууралт	2022 он	2023 он	Өсөлт бууралт
1	Төрсөн эх			Бодит тоо	755	864	109.0	24649	27488	2839
2	Амьд төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	750	869	119.0	24791	27654	2863
3	Амьгүй төрсөн хүүхэд			Бодит тоо	6	2	-4.0	142	150	8
				1000 нийт төрөлтөд	7.9	2.3	-5.6	5.7	5.4	-0.3
4	Эхийн эндэгдэл			Бодит тоо	0	0	0.0	10	7	-3
				100 000 амьд төрөлтөд	0.0	0.0	0.0	40.3	25.3	-15.0
5	5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл /0-4 нас 364 хоног/			Бодит тоо	15	13	-2.0	408	413	5
				1000 амьд төрөлтөд	20.0	15.0	-5.0	16.5	14.9	-1.6
6	Үүнээс:	Нялхсын эндэгдэл /0-364 хоног/		Бодит тоо	13	12	-1.0	322	350	28
				1000 амьд төрөлтөд	17.3	13.8	-3.5	13.0	12.7	-0.3
	Үүнээс:	Нярайн эндэгдэл /0-28 хоног/		Бодит тоо	8	10	2.0	204	228	24
				1000 амьд төрөлтөд	10.7	11.5	0.8	8.2	8.2	0.0
				Нялхсын эндэгдэлд эзлэх хувь	61.5	83.3	21.8	63.4	65.1	1.7
	Үүнээс:	Нярайн эрт үеийн эндэгдэл /0-6 хоног/		Бодит тоо	6	7	1.0	140	148	8
				Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	75.0	70.0	-5.0	68.6	64.9	-3.7
				Бодит тоо	2	3	1.0	64	80	16
	Үүнээс:	Нярайн хожуу үеийн эндэгдэл /7-28 хоног/		Нярайн эндэгдэлд эзлэх хувь	25.0	30.0	5.0	31.4	35.1	3.7
				Бодит тоо	12	9	-3.0	282	298	16
7	Перинаталь эндэгдэл			1000 нийт төрөлтөд	15.9	10.3	-5.5	11.3	10.7	-0.6
				Бодит тоо	258	240	-18.0	7392	7020	-372
8	Нийт нас баралт			Бодит тоо	51	48	-3.0	2238	2256	18
				Хувь	19.8	20.0	0.2	30.3	32.1	1.8
9	Эмнэлгийн нас баралт			Бодит тоо	11	13	2.0	536	536	0
				Хувь	21.6	27.1	5.5	23.9	23.8	-0.1
10	Эмнэлэгт хоног болоогүй нас баралт			Хувь	92.0	92.9	0.9	91.5	92.2	0.7
11	Жирэмсний эрт хяналт			Хувь	92.0	92.9	0.9	91.5	92.2	0.7
12	Эмчлэгдсэн хүний тоо			Бодит тоо	13574	13382	-192.0	457258	457688	430
13	Ор хоног			Бодит тоо	98993	96082	-2911.0	31822033	3111498	-70535
14	Халдварт өвчин			Бодит тоо	4827	504	-4323.0	251096	20821	-230275
				10 000 хүн амд	413.8	43.5	-370.3	736.4	60.2	-676.2
15	Амьсгалын замын халдварт өвчин			Бодит тоо	256	326	70.0	1891	7893	6002
				10 000 хүн амд	21.9	28.2	6.2	5.5	22.8	17.3
16	Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин			Бодит тоо	104	92	-12.0	4599	4619	20
				10 000 хүн амд	8.9	7.9	-1.0	13.5	13.4	-0.1
17	Гэдэсний халдварт өвчин			Бодит тоо	39	21	-18.0	757	3821	3064
				10 000 хүн амд	3.3	1.8	-1.5	2.2	11.1	8.9
18	Зоонозын халдварт өвчин			Бодит тоо	6	9	3.0	93	120	27
				10 000 хүн амд	0.5	0.8	0.3	0.3	0.3	0.0
19	Цусаар дамжих халдварт авчин			Бодит тоо	9	2	-7.0	68	103	35
				10 000 хүн амд	0.8	0.2	-0.6	0.2	0.3	0.1
20	Бусад халдварт өвчин			Бодит тоо	5316	54	-5262.0	243688	4265	-239423
				10 000 хүн амд	455.7	4.7	-451.0	714.6	12.3	-702.3

1. Эх хүүхдийн эрүүл мэнд

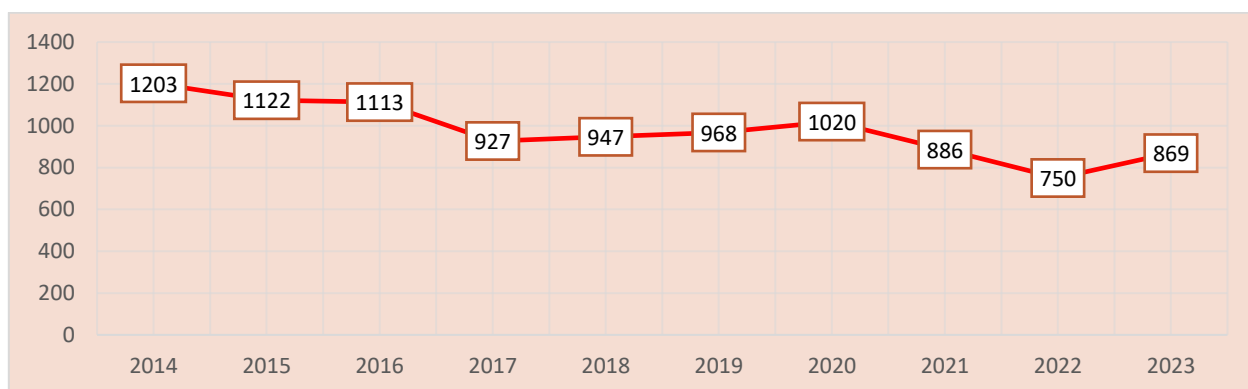
1.1 Төрөлт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар **864** эх төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 109 төрөлтөөр буюу 14.4 хувиар өссөн байна. Төрсөн эхчүүдийн 628 нь буюу 72.7 хувь нь эмчийн хяналтын үзлэгт 6 ба түүнээс дээш удаа хамрагдсан байна. 2023 оны эхний 7 сарын байдлаар мэс заслын аргаар төрсөн эхчүүд 258 буюу 29.9 хувийг эзэлж байна.

Зураг 1. Төрсөн эхийн эзлэх хувь, эмнэлгийн төрлөөр /2023 оны 5 сарын байдлаар/

Зураг 2. Амьд төрсөн хүүхдийн тоо /2014-2023 оны эхний 5 сард/

1.2. Хүүхдийн эрүүл мэнд

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 869 хүүхэд амьд төрсөн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 119 хүүхдээр нэмэгдсэн байна. Төрөлтийн түвшин 1000 хүн амд **7.4** байна. Амьд төрсөн хүүхдийн 440 буюу 50.6 хувь нь хүү, 429 буюу 49.4 хувь нь охин байна. Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа 100 охинд ойролцоогоор 112 хүү ногдож байна. Амьд төрсөн нийт хүүхдээс 34 нярай буюу 3.9 хувь нь 2500 грамаас доош жинтэй, 2 тохиолдол буюу 0.2 хувь нь төрөлхийн гажигтай төрсөн байна. Төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амласан хүүхдийн эзлэх хувь 97.0 байна. Амьгүй төрөлтийн түвшин 1000 нийт төрөлтөд 2.3 байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Хүснэгт. Төрөлт, амьд, амьгүй төрсөн хүүхдийн мэдээлэл, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	Төрсөн эх				Амьд төрсөн хүүхэд				Амьгүй төрсөн хүүхэд			
	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн	2022 сар	2022 өсгөн	2023 сар	2023 өсгөн
БаруунБаян-Улаан	1	2	0	1	1	2	-	1	0	0	0	0
Бат-Өлзий	4	22	0	12	4	22	-	12	0	0	0	0
Баянгол	0	2		0	-	2	-	0	0	0	0	0
Баян-Өндөр	1	3		0	1	3	-	0	0	0	0	0
Богд	6	17	3	21	6	17	3	21	0	0	0	0
Бүрд	2	7	1	2	2	7	1	2	0	0	0	0
Гучин-Ус	0	1		1	-	1	-	1	0	0	0	0
Зүйл	0	1	0	1	-	1	-	1	0	0	0	0
ЗБУ		1	0	4	-	0	-	3	0	1	0	1
Нарийнтгээл	0	1	1	1	-	1	1	1	0	0	0	0
Өлзийт	0	1	0	0	-	1	-	0	0	0	0	0
Сант		2		0	-	2	-	0	0	0	0	0
Тарагт	0	0		1	-	0	-	1	0	0	0	0
Төгрөг	0	0	0	0	-	0	-	0	0	0	0	0
Уянга	0	4		10	-	4	-	10	0	0	0	0
Хайрхан-дулаан		1		0	-	1	-	0	0	0	0	0
Хархорин	20	92	18	109	20	91	18	109	0	1	0	0
Хужирт	1	5	1	3	1	5	1	3	0	0	0	0
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	119	593	144	698	119	590	144	704	0	4	1	1
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ												
Асар-хайрхан												
Аймгийн нийт дүн	154	755	168	864	154	750	168	869	0	6	1	2

Хүснэгт 1. Амьд төрсөн хүүхэд, эхийн тээлтийн хугацаа, хувиар, 2023 оны эхний 5 сар

	22-28 долоо хоногтой	29-32 долоо хоногтой	33-36 долоо хоногтой	37-42 долоо хоногтой	42 долоо хоногдоос дээш	Төрөлхийн гажигтай төрсөн	2500 граас доош жинтэй төрсөн хүүхэд
Баруун-баянулаан	0.00			100.0	0.00	0.0	0.0
Бат-Өлзий	0.00	0.0	16.7	83.3	0.00	8.3	16.7
Баянгол							
Баян-Өндөр							
Богд	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Бүрд	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Гучин-Ус	0.00	0.0		0.0	0.00	0.0	0.0
Зүйл	0.00			100.0	0.00	0.0	0.0
Зүүн-баянулаан	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Нарийнтгээл	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	0.0
Өлзийт							
Сант							
Тарагт				100.0	0.00	0.0	0.0
Төгрөг							
Уянга	0.00	0.0	0.0	100.0	0.00	0.0	10.0
Хайрхандулаан							
Хархорин	0.00	0.9	0.9	98.2	0.00	0.9	0.9
Хужирт	0.00	33.3	0.0	66.7	0.00	0.0	33.3
Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төв	0.00	0.6	3.4	96.0	0.00	0.0	4.1
Аймгийн дундаж	0.00	0.7	3.2	96.1	0.00	0.2	3.9

2023 оны эхний 5 сард 869 амьд хүүхэд төрж 10 жилийн өмнөхтэй харьцуулахад 334 тохиолдлоор, сүүлийн 10 жилийн дундажтай харьцуулахад 111 тохиолдлоор тус тус буурсан үзүүлэлттэй байна.

1.3. Эх хүүхдийн үзүүлэлт

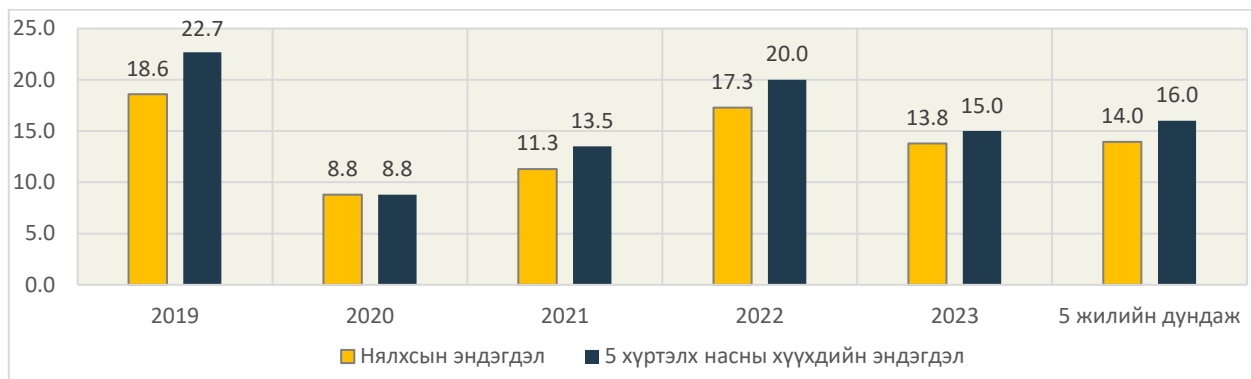
Хүснэгт 2. Эх нялхсын үзүүлэлт, 2022-2023 оны эхний 5 сар

Сумдын нэр	Эхийн эндэгдэл				Нийт амьд төрсөн хүүхэд			0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдэл				
	2022 оны эхний 5 сар	100 000 амьд төрөлтөд	2023 оны эхний 5 сар	100 000 амьд төрөлтөд	БОЭГ	Сум	Бүгд	БОЭГ	Сум	Бүгд	2023 оны 5 сар, 1000 амьд төрөлтөд	2022 оны эхний 5 сар
ББУлаан		0.0		0.0	17	1	18			0	0.0	0.0
Бат-Өлзий		0.0		0.0	44	10	54		1	1	18.5	0.0
Баянгол		0.0		0.0	27		27	1		1	37.0	58.8
Баян-Өндөр		0.0			11	1	12			0		
Богд		0.0		0.0	33	21	54			0	0.0	27.0
Бүрд		0.0		0.0	6	2	8			0	0.0	0.0
Гучин-Ус		0.0		0.0	11	1	12			0	0.0	0.0
Зүйл		0.0		0.0	14	3	17			0	0.0	50.0
ЗБУ		0.0		0.0	19	3	22			0	0.0	0.0
Нарийнтээл		0.0		0.0	27	1	28	1		1	35.7	0.0
Өлзийт		0.0		0.0	15		15			0	0.0	0.0
Сант		0.0		0.0	15		15			0	0.0	0.0
Тарагт		0.0		0.0	21	1	22			0	0.0	41.7
Төгрөг		0.0		0.0	15	1	16			0	0.0	0.0
Уянга		0.0		0.0	53	10	63			0	0.0	0.0
Хайрхан-дулаан		0.0		0.0	21		21	1		1	47.6	0.0
Хархорин		0.0		0.0		23	23			0	0.0	0.0
Хужирт		0.0		0.0	23	12	35		1	1	28.6	0.0
Уянсэтгэл ӨЭМТ		0.0		0.0	78		78			0	0.0	0.0
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ		0.0		0.0	79		79			0	0.0	26.7
Нарны дөш ӨЭМТ		0.0		0.0	122		122	1		1	8.2	0.0
Энэрэл-Хархорин ӨЭМТ		0.0		0.0	1	42	43		1	1	23.3	0.0
Харьяалалын бус		0.0		0.0	52	33	85			0	0.0	0.0
Дүн	0	0.0	0	0.0	704	165	869	4	3	7	8.1	8.0

Амьд төрсөн хүүхдийн 81.0 хувь нь Бүсийн оношилгоо эмчилгээний төвд, 19.0 хувь нь сумын эрүүл мэндийн төвд төрсөн байна. 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 0-6 хоногтой эрт нярайн эндэгдлийн 7 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Зураг 3. Нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, 1 000 амьд төрөлтөд, 2019-2023 оны эхний 5 сар

Хүснэгт 3. 1 000 амьд төрөлтөнд ногдох нялхас, 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл, сумдаар, 2022-2023 оны 5 сар

Сумдын нэрс	Нялхсын эндэгдэл					0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл					0-28 хоногтой нярайн эндэгдэл /тохиолдлын тоогоор/	
	БОЭТ	Сум	Бүгд	2023 оны 5 сар 1000 амьд төрөлтөд	2022 оны эхний 5 сар	БОЭТ	Сум	Бүгд	2023 оны 5 сар 1000 амьд төрөлтөд	2022 оны эхний 5 сар	2021 он	2022 он
БаруунБаян-Улаан			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Бат-Өлзий		2	2	37.0	21.7		2	2	37.0	21.7		2
Баянгол	1		1	37.0	58.8	1		1	37.0	58.8	1	1
Баян-Өндөр			0					0	0.0			
Богд			0	0.0	27.0			0	0.0	27.0	1	
Бүрд			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Гучин-Ус			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Зүйл			0	0.0	50.0			0	0.0	50.0	1	
ЗБУ			0	0.0	58.8			0	0.0	58.8	1	
Нарийнтээл	1		1	35.7	0.0	1		1	35.7	0.0		1
Өлзийт			0		0.0			0	0.0	0.0		
Сант			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Тарагт		1	1	45.5	41.7		1	1	45.5	41.7	1	
Төгрөг			0	0.0	0.0			0	0.0	0.0		
Уянга			0	0.0	16.9			0	0.0	16.9		
Хайрхандулаан	1		1	47.6	0.0	1		1	47.6	0.0		1
Хархорин			0	0.0	0.0			0	0.0	37.0	1	
Хужирт	1	1	2	57.1	64.5	1	2	3	85.7	64.5	1	2
Уянсэтгэл ӨЭМТ			0	0.0	15.4			0	0.0	15.4		
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	1		1	12.7	40.0	1		1	12.7	40.0	1	
Нарны дөш ӨЭМТ	1		1	8.2	0.0	1		1	8.2	0.0		1
Энэрэл-XX ӨЭМТ		1	1	23.3	0.0		1	1	23.3	0.0		1
Харьяалалын бус	1		1	11.8	0.0	1		1	11.8	18.9		1
Аймгийн дүн	7	5	12	13.8	17.3	7	6	13	15.0	20.0	8	10
Улсын дундаж				12.7	13.0				14.9	16.5		

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 0-1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 12 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 13.8 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.5 пунктээр бага, улсын дунджаас 1.1 пунктээр их үзүүлэлттэй байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн 13 тохиолдол бүртгэгдэж 1 000 амьд төрөлтөнд 15.0 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 5.0 пунктээр бага, улсын дунджаас 0.1 пунктээр өндөр үзүүлэлттэй байна. 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэлд осол гэмтлийн шалтгаант нас баралтын тохиолдол бүртгэгдээгүй байна.

Зураг 4. Тав хүртэлх насны хүүхдийн жинлэсэн хүүхдийн мэдээлэл, 2023 оны 5 сар

	Тухайн сард жинлэсэн хүүхдийн тоо	Үүнээс			А амин дэм уусан	Д амин дэм уусан	Олон найрлагаг бичил тэжээл хэрэглэсэн хүүхдийн тоо
		Туранхай /жин, өндөр/	Тураалтай /жин насны үзүүлэлт/	Өсөлтийн хоцрогдолтой /өндөр насны үзүүлэлт/			
ББУлаан	204					5	
Бат-Өлзий	341	2	2	3	84	86	
Баянгол	292					77	
Баян-Өндөр	38				350	28	
Богд	58					58	
Бүрд	9						
Гучин-Ус	36				175	25	
Зүйл	150				127	52	
ЗБУ	87				103	27	
Нарийнтээл	287					212	
Өлзийт	105				35	40	
Сант	23	1			15	19	
Тарагт	94				243	41	
Төгрөг	84				42	63	
Уянга	782					317	
Хайрхандулаан	79					79	
Хархорин	139					71	
Хужирт	171	1	1	1	0	129	
БОЭТ							
Уянсэтгэл ӨЭМТ	530					650	
Түшигдөлгөөн ӨЭМТ	300				44	186	
Нарны дөш ӨЭМТ	474	4		1		474	
Энэрэл-ХХ ӨЭМТ	330	1				150	
Аймгийн дүн	4613	9	3	5	1218	2789	0

2023 оны 5 сард 0-5 хүртэлх насны 4613 хүүхэд жинлэснээс 0.2 хувь нь туранхай, 0.06 хувь нь тураалтай, 0.1 хувь нь өсөлтийн хоцрогдолтой байна.

Хүснэгт 4. Дархлаажуулалтын хамрагдалтын хувь, 2023 оны 5 сарын байдлаар

	Халдварт сүрьеэгийн эсрэг вакцин			Халдварт саа 0-р тун			Халдварт саа 3-р тун			Халдварт саа 4-р тун		
	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохих	Хамрагдсан	Хувь
Баруун-БаянУлаан							4	4	100.0	2	2	100.0
Бат-Өлзий							12	12	100.0	11	11	100.0
Баянгол							6	6	100.0			
Баян-Өндөр							3	2	66.7	6	6	100.0
Богд	3	3	100.0	3	3	100.0	9	9	100.0	5	5	100.0
Бүрд	1	1	100.0	1	1	100.0	2	2	100.0			
Гучин-Ус							2	2	100.0	5	5	100.0
Есөнзүйл							1	1	100.0	2	1	50.0
Зүүнбаян-улаан							3	3	100.0	5	4	80.0
Нарийнтгээл	1	1	100.0	1	1	100.0	7	5	71.4	8	3	37.5
Өлзийт										1	1	100.0
Сант							5	5	100.0	1	1	100.0
Тарагт							3	2	66.7	1	1	100.0
Төгрөг							2	2	100.0	0	0	
Уянга							14	13	92.9	18	18	100.0
ХДулаан							1	1	100.0	4	4	100.0
Хархорин	17	17	100.0	17	17	100.0						
Хужирт							11	9	81.8	8	8	100.0
Нарны дөш	37	37	100.0	37	37	100.0	27	27	100.0	32	31	96.9
Уянсэтгэл	13	13	100.0	13	13	100.0	23	22	95.7	19	19	100.0
Түшиг-дөлгөөн	9	8	88.9	9	8	88.9	20	20	100.0	20	20	100.0
Энэрэл хархорин							24	24	100.0	18	16	88.9
БОЭТ	85	84	98.8	85	84	98.8						
Аймгийн дүн	166	164	98.8	166	164	98.8	179	171	95.5	166	156	94.0

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Хүснэгт 5. Дархлаажуулалтын хамрагдалтын хувь, 2023 оны 5 сарын байдлаар

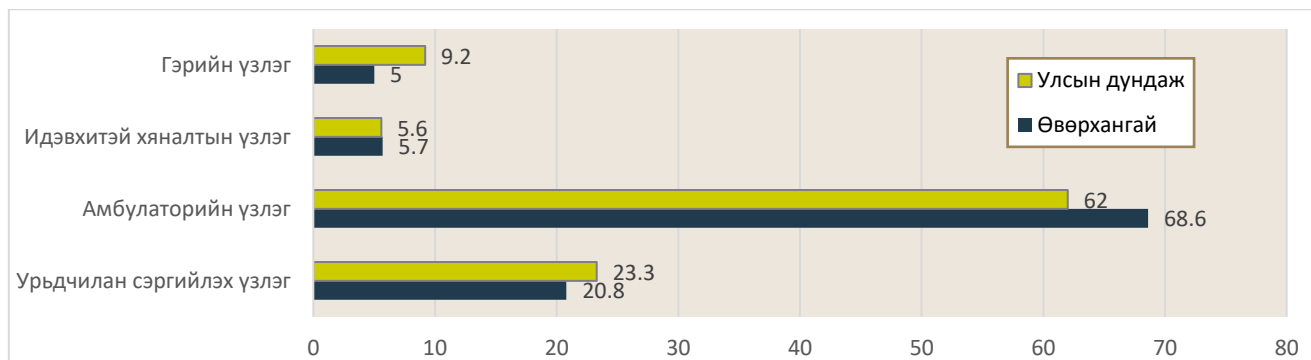
	Тавт /СХТ + Геп В +ХиВ-ийн 1-р тун/			Тавт /СХТ + Геп В +ХиВ-ийн 3-р тун/			Улаанбурхан, Гахайн хавдар, Улаануудын эсрэг вакцин 1-р тун			Улаанбурхан, Гахайн хавдар, Улаануудын эсрэг вакцин 2-р тун			А гепатит 1-р тун		
	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Хувь	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	Хувь
Баруун- БаянУлаан	4	4	100.0	4	4	100.0	3	3	100.0	3	3	100	3	3	100.0
Бат-Өлзий	13	13	100.0	12	12	100.0	19	19	100.0	12	12	100	11	11	100.0
Баянгол	4	4	100.0	6	6	100.0	5	4	80.0	3	3	100.0	2	2	100.0
Баян-Өндөр	3	3	100.0	3	2	66.7	5	5	100.0	6	6	100.0	1	1	100.0
Богд	6	6	100.0	9	9	100.0	7	7	100.0	7	7	100	5	5	100.0
Бүрд	1		0.0	2	2	100.0	2	2	100.0	2	1	50	2	2	100.0
Гучин-Ус	2	2	100.0	2	2	100.0				4	4	100	3	3	100.0
Есөнзүйл	4	3	75.0	1	1	100.0	8	6	75.0	2	1	50	5	4	80.0
Зүүнбаян- улаан	3	3	100.0	3	3	100.0	4	2	50.0	4	3	75	2	1	50.0
Нарийнтгээл	5	3	60.0	7	5	71.4	6	6	100.0	5	3	60	5	5	100.0
Өлзийт	2	2	100.0							1	1	100	1	1	100.0
Сант	2	2	100.0	5	5	100.0	2	2	100.0	1	1	100.0	5	5	100.0
Тарагт	3	3	100.0	3	2	66.7	5	4	80.0	2		0.0	3	3	100.0
Төгрөг	1	1	100.0	2	2	100.0	6	6	100.0	1	1	100	2	2	100.0
Уянга	20	20	100.0	14	13	92.9	6	6	100.0	12	12	100	11	11	100.0
ХДулаан	3	3	100.0	1	1	100.0	4	4	100.0	2	2	100	1	1	100.0
Хархорин															
Хужирт	8	8	100.0	11	9	81.8	13	10	76.9	8	5	63	6	2	33.3
Нарны дөш	40	40	100.0	27	27	100.0	27	25	92.6	26	24	92.3	24	22	91.7
Уянсэтгэл	20	20	100.0	23	22	95.7	26	23	88.5	16	16	100	15	14	93.3
Түшиг- дөлгөөн	19	18	94.7	20	20	100.0	16	16	100.0	18	17	94.4	18	18	100.0
Энэрэл хархорин	24	23	95.8	24	24	100.0	21	17	81.0	12	9	75.0	19	19	100.0
БОЭТ															
Аймгийн дүн	187	181	96.8	179	171	95.5	185	167	90.3	147	131	89.1	144	135	93.8

2. Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ

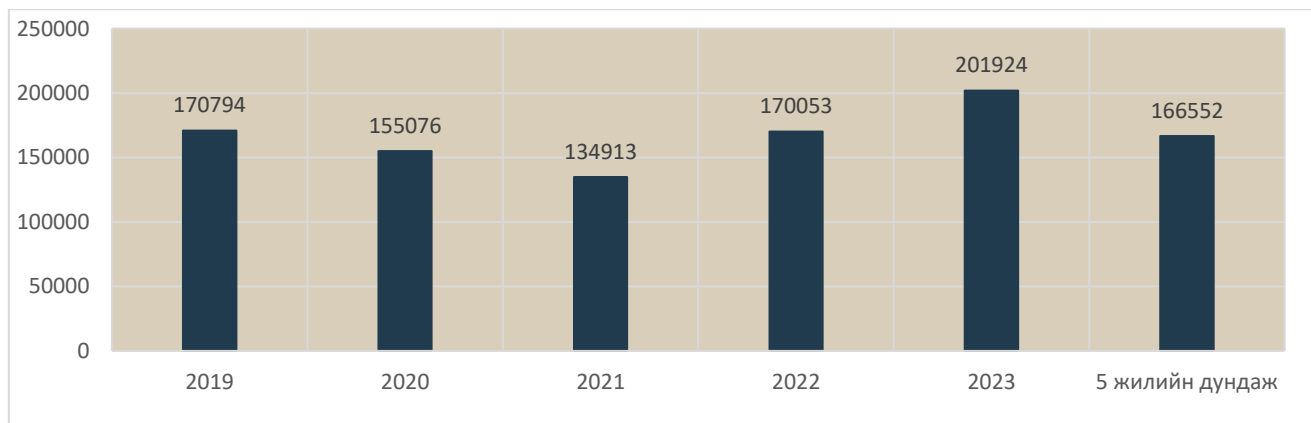
2.1. Амбулаторийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар нийт 201924 эмчийн үзлэг хийгдсэнээс **20.8** хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 68.6 хувийг өвчний учир амбулаторт, 5.7 хувийг идэвхитэй хяналтын үзлэг, 5.0 хувийг гэрийн үзлэг тус тус эзэлж байна.

Зураг 5. Үзлэгийн төрөл, улс, аймгийн дундаж, 2023 оны эхний 5 сар

Зураг 6. Нийт үзлэгийн тоо, 2019-2023 оны эхний 5 сар

Хүснэгт 6. Үзлэгийн төрөл сумдаар, 2023 оны эхний 5 сар

Байгууллагын нэрс	Нийт үзлэгийн тоо	Үүнээс				
		Урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хувь	Өвчний учир амбулаторт	Диспансерийн хяналтын хувь	Гэрийн идэвхитэй хяналтын хувь	Гэрийн дуудлагын хувь
Баруунбаян-Улаан	901	14.4	69.6	2.1	2.1	11.8
Бат-Өлзий	3250	10.2	52.2	12.5	13.4	11.8
Баянгол	2178	23.3	55.7	4.1	15.0	2.0
Баян-Өндөр	1791	24.6	50.5	15.9	6.4	2.7
Богд	2750	31.4	51.0	8.1	6.4	3.1
Бүрд	861	31.6	30.7	17.7	16.0	4.1
Гучин-Ус	818	27.4	52.6	11.5	8.6	0.0
Зүйл	1217	29.3	51.1	9.5	6.4	3.6
Зүүнбаян-Улаан	2012	36.8	35.6	0.0	11.5	16.1
Нарийнтээл	3395	27.7	53.5	4.0	2.2	12.7
Өлзийт	765	25.2	30.2	11.5	11.6	21.4
Сант	1443	23.8	44.8	14.4	7.5	9.5
Тарагт	1943	35.0	17.0	21.8	14.2	11.9
Төгрөг	1832	19.5	55.6	5.5	13.6	5.8
Уянга	5281	52.8	27.5	9.7	3.5	6.6
Хайрхандулаан	2145	27.7	60.0	4.9	1.9	5.5
Хархорин	26987	12.9	78.8	5.2	3.1	0.0
Хужирт	6288	14.8	69.9	2.3	6.3	6.7
БОЭТ	86301	11.8	84.0	4.2	0.0	0.0
Уянсэтгэл	10925	31.2	52.9	11.4	3.4	1.1
Түшигдөлгөөн	9577	50.9	28.6	4.7	13.5	2.3
Нарны дөш	9176	22.1	65.9	7.1	3.0	1.9
Энэрэл-Хархорин	8033	67.4	13.5	8.7	6.5	3.9
Чинмэнд	5160	23.8	76.2	0.0	0.0	0.0
Асархайрхан	289	0.0	100.0	0.0	0.0	0.0
Хөх манал	0					
Ачтан-ирээдүй	1237	0.3	99.7	0.0	0.0	0.0
Ариунсанаа	918	20.5	79.5	0.0	0.0	0.0
Агь мамба	317					
Сидармед	334					
Үүдэн эмнэлгүүд	3800	9.2	84.4	6.4	0.0	0.0
Аймгийн дундаж	201924	20.8	68.6	5.7	3.1	1.9

2.2. Халдварт бус өвчлөл

Хүснэгт 7.1. Осол гэмтэл, хорт хавдрын өвчлөл, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	Нийт халдварт бус өвчлөл				Үүнээс							
					Осол гэмтэл				Шинээр бүртгэгдсэн хорт хавдар			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
ББУлаан	433	1584.9	771	2901.8	1	3.7	0	0.0		0.0	1	3.8
Бат-Өлзий	462	605.8	1276	1668.2	2	2.6	12	15.7		0.0	5	6.5
Баянгол	993	2645.9	415	1116.2	0	0.0	0	0.0		0.0	2	5.4
Баян-Өндөр	69	193.0	67	191.7	1	2.8	3	8.6		0.0	2	5.7
Богд	262	452.2	699	1238.5	10	17.3	3	5.3		0.0	2	3.5
Бүрд	43	147.3	57	200.1	0	0.0	3	10.5	1	3.4	5	17.6
Гучин-Ус	84	389.4	943	4446.0	0	0.0	3	14.1		0.0		0.0
Зүйл	76	273.3	60	219.7	0	0.0	0	0.0		0.0	3	11.0
ЗБУ	322	838.1	410	1097.1	11	28.6	18	48.2	1	2.6	4	10.7
Нарийнтгэл	217	598.6	737	2086.6	6	16.6	18	51.0	1	2.8	4	11.3
Өлзийт	158	673.5	194	861.5	0	0.0	0	0.0		0.0	3	13.3
Сант	194	552.1	371	1105.2	0	0.0	0	0.0		0.0	4	11.9
Тарагт	88	262.4	485	1487.3	0	0.0	5	15.3	1	3.0	2	6.1
Төгрөг	480	1778.4	400	1518.0	5	18.5	5	19.0		0.0	1	3.8
Уянга	349	367.2	1318	1407.7	8	8.4	48	51.3	2	2.1	12	12.8
Хайрхан-дулаан	721	2064.1	865	2496.4	2	5.7	1	2.9		0.0	2	5.8
Хархорин	3600	9162.6	3574	9016.1	112	285.1	254	640.8		0.0	5	12.6
Хужирт	67	98.8	14	20.8	20	29.5	14	20.8		0.0	6	8.9
БООТ	15254		16155		291		384					
Уянсэтгэл	542	553.5	3955	3992.5	0	0.0	0	0.0		0.0	9	9.1
Түшигдөлгөөн	652	607.7	313	285.7	2	1.9	7	6.4	1	0.9	11	10.0
Нарны дөш	234	166.2	267	179.6	2	1.4	1	0.7	3	2.1	7	4.7
Энэрэл-ХХ	1268	1540.7	628	765.3	2	2.4	0	0.0	2	2.4	5	6.1
Хувийн эмнэлэг	235		268									
Харьяаллын бус											6	
Аймгийн дун	26803	2285.8	34242	2924.4	475	40.5	779	66.5	12	1.0	101	8.5

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар халдварт бус өвчний 34242 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 2924.4 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 7439 тохиолдлоор буюу 639 пунктээр өссөн байна.

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант өвчлөлийн 779 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 66.5 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 304 тохиолдлоор буюу 26 пунктээр нэмэгдсэн байна.

2023 оны эхний 5 сард аймгийн хэмжээнд шинээр 101 хорт хавдрын өвчлөл бүртгэгдсэн бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 8.5 ноогдож байна.

2.3. Халдварт бус өвчний эрт илрүүлэг

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар артерийн гипертензи эрт илрүүлэг үзлэгт 18-аас дээш насны нийт 12068 хүн хамрагдсан бөгөөд 42.1 хувь нь эрэгтэй, 57.9 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн **0.9** хувь нь артерийн гипертензи онош батлагдсан байна. Чихрийн шижин өвчний эрт илрүүлэг үзлэгт 40-өөс дээш насны нийт 10178 хүн хамрагдсанаас 39.7 хувь нь эрэгтэй, 60.3 хувь нь эмэгтэй байна. Үр дүнгийн үзүүлэлтээр нийт үзлэгийн **0.1** хувь нь чихрийн шижин онош

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

батлагдсан байна. Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлэг үзлэгт 40-65 насны 6308 хүн хамрагдсан байна.

Хүснэгт 8. АГ, ЧШ, Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгийн хамрагдалтын хувь, 2023 оны эхний 5 сар

	Артерийн гипертензи		Чихрийн шижин		Артерийн гипертензи эрт илрүүлгийн үзлэг			Чихрийн шижин хэв шинж 2 эрт илрүүлгийн үзлэг			Элэгний хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэг	
	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Хамрагдвал зохих хүний тоо	Хамрагдсан хувь	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош баглагдсан	Нийт үзлэг	Давтан үзлэг	Онош баглагдсан	Нийт үзлэг	Онош баглагдсан
Баруунбаян-Улаан	1610	8.5	743	3.0	137	0	0	22	0	0	137	
Бат-Өлзий	4502	12.5	2132	24.7	561	80	27	527	0	0	561	
Баянгол	2056	7.2	916	16.2	148	0	0	148	0	0	148	
Баян-Өндөр	1480	16.2	902	26.2	240	40	2	236	0	0	196	
Богд	3120	3.4	1238	8.4	106	6	6	104	1	1	181	
Бүрд	1114	16.6	697	26.0	185	4	0	181	1	0	185	
Гучин-Ус	1427	7.5	677	15.8	107	0	0	107	0	0	0	
Есөнзүйл	1008	28.4	698	31.8	286	2	2	222	0	0	179	
Зүүнбаян-Улаан	2153	14.3	1078	20.8	308	0	0	224	0	0	0	
Нарийнтээл	1385	22.5	810	14.0	311	73	14	113	0	0	0	
Өлзийт	1311	35.2	644	71.7	462	31	12	462	4	1	462	
Сант	1072	56.2	668	90.1	602	52	13	602	18	3	15	
Тарагт	2082	14.6	1120	16.4	305	2	1	184	0	0	0	
Төгрөг	1078	23.6	662	38.4	254	0	0	254	0	0	194	
Уянга	4261	14.6	1896	21.7	620	261	11	411	15	4	411	
Хайрхандулаан	1201	40.7	808	49.5	489	28	7	400	1	1	400	
Хархорин	2548	17.1	1279	32.8	435	4	0	420	0	0	0	
Хужирт	3653	8.2	1563	16.3	300	0	0	254	0	0	0	
Уянсэтгэл	3640	49.6	2532	51.7	1807	148	3	1309	0	0	1377	
Түшигдөлгөөн	4406	39.1	2814	66.4	1722	18	3	1869	0	0	1780	
Нарны дөш	5144	31.7	2999	40.2	1630	227	0	1206	0	0	53	
Энэрэл-ХХ	5149	20.5	2900	31.8	1053	122	7	923	83	3	29	
Аймгийн дүн	55400	21.8	29776	34.2	12068	1098	108	10178	123	13	6308	0

2.4.Жирэмсний хяналт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар жирэмсний хяналтад шинээр 871 эмэгтэйчүүд хамрагдсан ба 92.9 хувь нь эхний 3 сартайд, 6.4 хувь нь 4-6 сартайд, 0.7 хувь нь 7 ба түүнээс дээш сартайд хяналтад орсон байна. Хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн 98.3 хувь нь цусны шинжилгээнд хамрагдсанаас 4.0 хувь нь цус багадалттай байна.

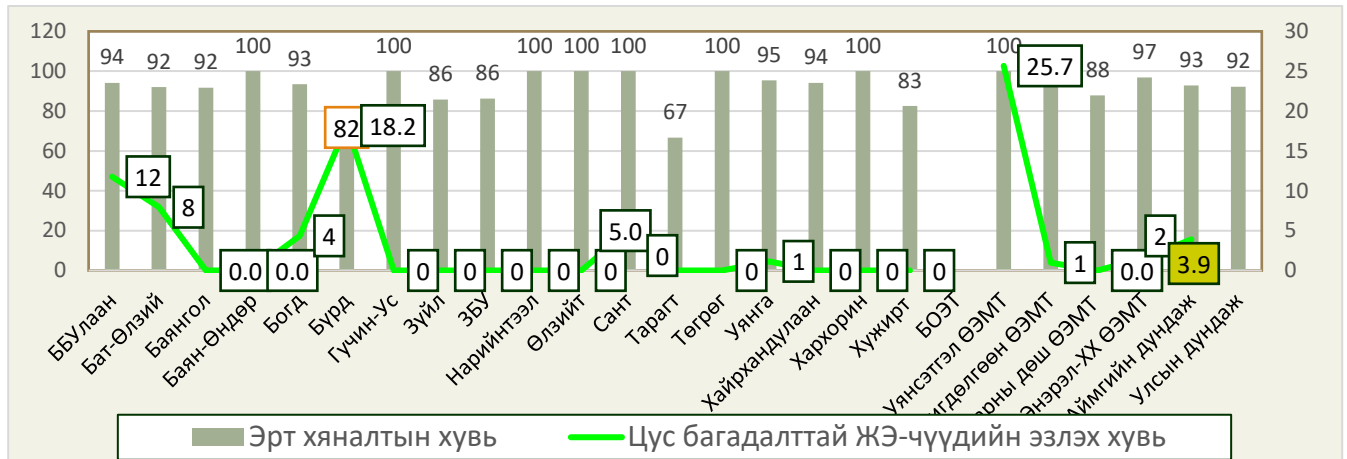
Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар
Хүснэгт 9. Жирэмсэн эхийн хяналт, 2022-2023 оны эхний 5 сар

Эмнэлгийн нэрс	Хяналтанд орсон нийт жирэмсэн эхчүүдийн тоо		Хяналтанд авсан хувь						Жирэмсэн эхийн үзүүлэлт, хувиар				Шинээр хяналтад орсон жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс БЗДХ илэрсэн хувь	
			Эхний 3 сартайд		4-6 сартайд		7 ба түүнээс дээш сартайд		Цусны шинжилгээнд хамрагдсан		Цус багатай жирэмсэн эх			
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2023-БЗДХ	Эзлэх хувь
ББУлаан	14	17	64.3	94.1	21.4	0.0	14.3	5.9	100.0	94.1	0.0	11.8	0	0.0
Бат-Олзий	63	63	85.7	92.1	11.1	6.3	3.2	1.6	90.5	100.0	3.2	7.9	1	1.6
Баянгол	28	12	96.4	91.7	3.6	8.3	0.0	0.0	78.6	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	21	23	85.7	100.0	9.5	0.0	4.8	0.0	100.0	100.0	4.8	0.0	0	0.0
Богд	51	46	92.2	93.5	3.9	6.5	3.9	0.0	58.8	100.0	0.0	4.3	1	2.2
Бүрд	19	11	84.2	81.8	15.8	18.2	0.0	0.0	100.0	90.9	10.5	18.2	0	0.0
Гучин-Ус	13	11	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	92.3	72.7	0.0	0.0	0	0.0
Есөнзүйл	21	14	85.7	85.7	14.3	14.3	0.0	0.0	100.0	100.0	4.8	0.0	0	0.0
ЗБУлаан	21	29	81.0	86.2	19.0	13.8	0.0	0.0	90.5	86.2	0.0	0.0	0	0.0
Нарийнтгээл	26	12	96.2	100.0	3.8	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Өлзийт	2	7		100.0		0.0		0.0		100.0		0.0	0	0.0
Сант	21	20	100.0	100.0	0.0	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	14.3	5.0	0	0.0
Тарагт	24	12	95.8	66.7	0.0	25.0	4.2	8.3	100.0	83.3	0.0	0.0	0	0.0
Төгрөг	17	16	94.1	100.0	5.9	0.0	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	0.0	0	
Уянга	81	87	97.5	95.4	2.5	4.6	0.0	0.0	100.0	100.0	0.0	1.1	0	0.0
Хайрхандулаан	24	17	87.5	94.1	4.2	0.0	8.3	5.9	100.0	100.0	0.0	0.0	0	0.0
Хархорин	33	23	87.9	100.0	9.1	0.0	3.0	0.0	100.0	100.0	6.1	0.0	0	0.0
Хужирт	60	40	83.3	82.5	15.0	17.5	1.7	0.0	100.0	97.5	0.0	0.0	1	2.5
БОЭТ	0	0											0	
Уянсэтгэл	113	74	97.3	100.0	2.7	0.0	0.0	0.0	98.2	100.0	1.8	25.7	0	0.0
Түшигдөлгөөн	87	101	93.1	95.0	6.9	4.0	0.0	1.0	100.0	100.0	2.3	1.0	0	0.0
Нарны дөш	160	173	95.0	87.9	5.0	11.6	0.0	0.6	100.0	98.3	0.6	0.0	1	0.6
Энэрэл-ХХ	50	63	90.0	96.8	10.0	3.2	0.0	0.0	100.0	100.0	2.0	1.6	0	0.0
Аймгийн дүн	949	871	92.0	92.9	6.7	6.4	1.3	0.7	96.0	98.3	1.8	3.9	4	0.5
Улсын дундаж			91.5	92.2										

Шинээр хяналтад хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүдээс трихомониаз илрүүлэх шинжилгээнд 84.8 хувь, заг хүйтэн илрүүлэх шинжилгээнд 84.8 хувь, тэмбүү илрүүлэх шинжилгээнд 98.4 хувь, ХДХВ/ДОХ илрүүлэх шинжилгээнд 98.4 хувь нь тус тус хамрагдсан байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

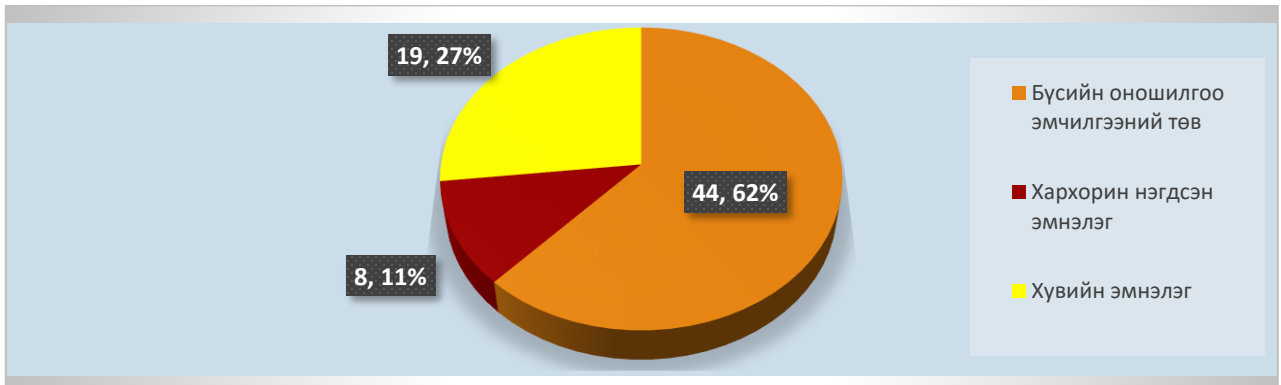
Зураг 7. Жирэмсний эрт үеийн хяналтын хувь, сум, өрхөөр, 2023 оны эхний 5 сар

2.5. Үр хөндөлт

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар нийт 71 эмэгтэйчүүд үр хөндүүлсэн байна. Нийт үр хөндөлтөөс хожуу үр хөндөлтийн 4 тохиолдол бүртгэгдэж 5.6 хувийг эзэлж байна. Өсвөр насныхны үр хөндөлтийн 3 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

Зураг 8. Үр хөндөлтийн эзлэх хувь, байгууллагын төрлөөр, 2023 оны 5 сар

2.6. Түргэн тусламжийн дуудлага

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 8410 түргэн тусламжийн дуудлага хүлээн авч үйлчилсэнээс 24.7 хувийг алсын дуудлага эзэлж улсын дунджаас 17.7 пунктээр их байна. Осол гэмтлийн дуудлага 290 бүртгэгдэж 3.4 хувийг эзэлж улсын дунджаас 4.8 пунктээр бага байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Хүснэгт 10. Түргэн тусламжийн дуудлага, төрлөөр, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	Нийт түргэн тусламжийн дуудлага								Дуудлагын төрөл, эзлэх хувиар			
	Түргэн тусламжийн дуудлага		Үүнээс						Алсын дуудлагын эзлэх хувь		Осол, гэмтлийн дуудлагын эзлэх хувь	
			Алсын дуудлага		Ойрын дуудлага		Осол, гэмтэлийн дуудлага					
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
ББУлаан	190	230	80	76	110	154	1	1	42.1	33.0	0.5	0.4
Бат-Өлзий	526	599	185	217	341	382	5	8	35.2	36.2	1.0	1.3
Баянгол	242	233	114	88	128	145	1	0	47.1	37.8	0.4	0.0
Баян-Өндөр	149	143	69	52	80	91	0	4	46.3	36.4	0.0	2.8
Богд	146	148	87	92	59	56	1	2	59.6	62.2	0.7	1.4
Бүрд	100	101	78	61	22	40	0	1	78.0	60.4	0.0	1.0
Гучин-Ус	218	201	93	78	125	123	1	3	42.7	38.8	0.5	1.5
Есөнзүйл	269	549	142	177	127	372	0	0	52.8	32.2	0.0	0.0
ЗБУлаан	113	105	65	71	48	34	6	5	57.5	67.6	5.3	4.8
Нарийнтгээл	289	430	168	168	121	262	2	3	58.1	39.1	0.7	0.7
Өлзийт	169	164	119	79	50	85	0	0	70.4	48.2	0.0	0.0
Сант	171	137	114	79	57	58	0	0	66.7	57.7	0.0	0.0
Тарагт	130	221	47	143	83	78	1	3	36.2	64.7	0.8	1.4
Төгрөг	184	216	56	70	128	146	5	2	30.4	32.4	2.7	0.9
Уянга	446	474	206	177	240	297	6	9	46.2	37.3	1.3	1.9
Хайрхандулаан	459	429	190	154	269	275	9	18	41.4	35.9	2.0	4.2
Хархорин	1353	1193	110	110	1243	1083	31	45	8.1	9.2	2.3	3.8
Хужирт	440	424	135	139	305	285	13	11	30.7	32.8	3.0	2.6
БООТ	2354	2413	30	45	2324	2368	203	175	1.3	1.9	8.6	7.3
Уянсэтгэл	0	0	0	0	0	0	0	0				
Түшигдөлгөөн	0	0	0	0	0	0	0	0				
Нарны дөш	0	0	0	0	0	0	0	0				
Энэрэл-ХХ	0		0	0	0	0	0	0				
Дүн	7948	8410	2088	2076	5860	6334	285	290	26.3	24.7	3.6	3.4

2.7. Хэвтэн эмчлүүлэгсдийн тусламж үйлчилгээ

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 13382 үйлчлүүлэгч эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж, 96082 ор хоног ашигласан байна. Аймгийн дунджаар ор ашиглалтын хувь 41.3 байгаа нь улсын дунджаас 28.2 пунктээр бага, дундаж ор хоног 7.2 байгаа нь улсын дунджаас 0.4 пунктээр их, орны эргэлт 12.9 байгаа нь улсын дунджаас 2.7 пунктээр бага үзүүлэлттэй байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хэвтэн эмчлүүлэгч 192-р буурсан байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Хүснэгт 11. Стационарын тусламж үйлчилгээний зарим үзүүлэлтүүд, 2022-2023 оны эхний 5 сар

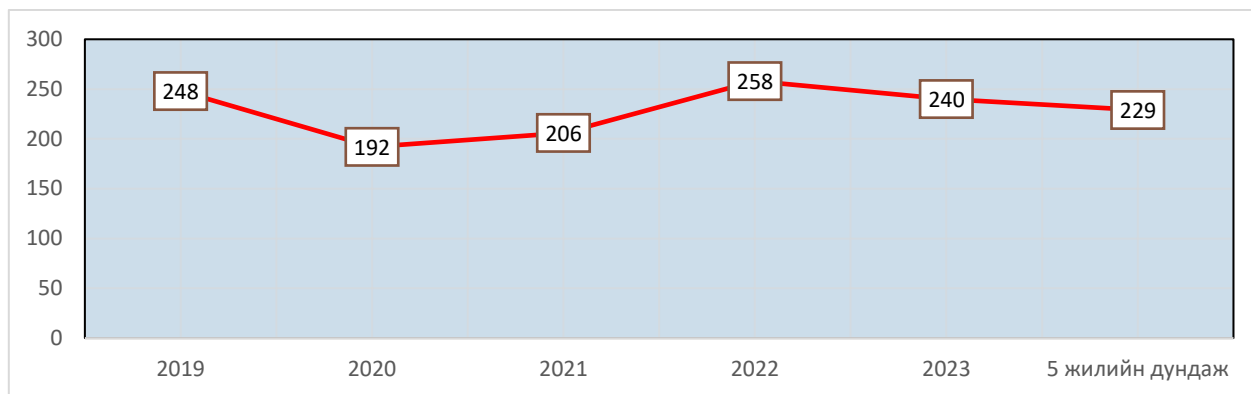
Эмнэлгийн нэрс	Хэвтэн эмчлүүлсэн		Орны үзүүлэлт, 2023					
	2022 он	2023 он	Орны тоо	Ор хоног	Орны фонд ашиглалт	Орны фонд ашиглалтын хувь	Дундаж ор хоног	Орны эргэлт
Баруунбаян-Улаан	152	145	14	1072	76.6	11.0	7.4	10.4
Бат-Өлзий	514	413	25	2746	109.8	21.8	6.6	16.5
Баянгол	261	212	20	1812	90.6	20.2	8.5	10.6
Баян-Өндөр	123	134	15	939	62.6	41.2	7.0	8.9
Богд	288	277	24	1728	72.0	10.9	6.2	11.5
Бүрд	163	195	15	1367	91.1	59.9	7.0	13.0
Гучин-Ус	235	199	14	1399	99.9	18.4	7.0	14.2
Есөнзүйл	200	252	24	1757	73.2	48.1	7.0	10.5
Зүүнбаян-Улаан	176	237	12	1453	121.1	79.6	6.1	19.8
Нарийнтгээл	325	322	25	2233	89.3	17.3	6.9	12.9
Өлзийт	174	253	16	2016	126.0	31.6	8.0	15.8
Сант	204	168	17	1124	66.1	18.0	6.7	9.9
Тарагт	206	146	14	1051	75.1	23.8	7.2	10.4
Төгрөг	174	165	15	1139	75.9	62.4	6.9	11.0
Уянга	428	373	40	2670	66.8	19.5	7.2	9.3
Хайрхандулаан	210	153	22	962	43.7	28.8	6.3	7.0
Хархорин	1798	1534	75	9901	132.0	86.8	6.5	20.5
Хужирт	398	416	36	2715	75.4	18.6	6.5	11.6
БОЭТ	5273	5310	338	38231	113.1	54.6	7.2	15.7
Уянсэтгэл	0	0		0				
Түшигдөлгөөн	0	0		0				
Нарны дөш	0	0		0				
Энэрэл-хархорин	0	0		0				
Чинмэнд	1031	915	65	6393	98.4	84.1	7.0	14.1
Асархайрхан	77	45	10	231	23.1	10.1	5.1	4.5
Хөх манал		0	15	0	0.0	0.0	0.0	0.0
Асар хайрхан	596	589	50	4239	84.8	61.9	7.2	11.8
Ариунсанаа	550	473	50	3281	65.6	143.8	6.9	9.5
Агь мамба	0	240	25	4216	168.6	277.2		9.6
Сидармед	18	216	60	1407	23.5		6.5	3.6
Үүдэн эмнэлэг	0	0		0				
Аймгийн дундаж	13574	13382	1036	96082	92.7	41.3	7.2	12.9
Улсын дундаж					105.0	69.5	6.8	15.6

3. Нас баралт

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд нас баралтын 240 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 18 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт нас баралтын 155 тохиолдол буюу 64.6 хувь нь эрэгтэй, 85 буюу 35.4 хувь нь эмэгтэй байна. Нийт нас баралтын 20.0 хувь нь эмнэлэгт нас барсан бөгөөд үүнээс 27.1 хувь нь хоног болоогүй нас барсан байна.

Эрүүл мэндийн сар тутмын мэдээлэл 2023-05 сар

Зураг 9. Нас барсан хүний тоо, 2019-2023 оны эхний 5 сар

Нас баралтын түвшин 1000 хүн амд **2.0** болж улсын дунджаас 0.1 пунктээр бага түвшинд байна. Нас баралтын 5.0 хувийг нэг хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дундажтай ижил түвшинд, 5.4 хувийг 0-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл эзэлж улсын дунджаас 0.5 пунктээр бага түвшинд байна.

Хүснэгт 12. Хүн амын нас баралтын үзүүлэлт, сумдаар /2022-2023 оны эхний 5 сард/

	Нийт нас баралт		Эмнэлэгт нас баралт				БОЭТ-ийн нас баралт харьяал-лаар		Эмнэлгийн нас баралтын хувь		Нас баралт /1000 хүн амд/	
	2022	2023	2022 он		2023 он		2022	2023	2022	2023	2022	2023
			тоо	хувь	тоо	хувь						
Баруунбаян-Улаан	3	5	0		0	0.0	2	1	0.0	0.0	1.8	2.3
Бат-Өлзий	26	16	3	11.5	5	31.3			0.6	1.2	3.4	2.1
Баянгол	8	6	0	0.0	1	16.7	3	3	0.0	0.5	2.9	2.4
Баян-Өндөр	8	6	1	12.5	0	0.0			0.8	0.0	2.2	1.7
Богд	10	9	3	30.0	2	22.2	3		1.0	0.7	2.2	1.6
Бүрд	6	5	1	16.7	0	0.0			0.6	0.0	2.1	1.8
Гучин-Ус	5	2	1		0			1	0.4	0.0	2.3	1.4
Есөнзүйл	4	7	0		0	0.0	1		0.0	0.0	1.8	2.6
Зүүнбаян-Улаан	9	7	0	0.0	0	0.0	1	2	0.0	0.0	2.6	2.4
Нарийнтээл	7	6	0	0.0	1	16.7		2	0.0	0.3	1.9	2.3
Өлзийт	4	3	0		0	0.0	1		0.0	0.0	2.1	1.3
Сант	6	9	1		1	11.1			0.5	0.6	1.7	2.7
Тарагт	5	8	0	0.0	0	0.0	2	1	0.0	0.0	2.1	2.8
Төгрөг	0	3	0		0	0.0	2	1	0.0	0.0	0.7	1.5
Уянга	23	18	2	8.7	0	0.0	1	5	0.5	0.0	2.5	2.5
Хайрхандулаан	5	13	2	40.0	0			1	1.0	0.0	1.4	4.0
Хархорин	14	16	2		2	12.5	1		0.1	0.1	3.8	4.0
Хужирт	19	24	1	5.3	6	25.0	1	1	0.3	1.4	2.9	3.7
БОЭТ	34	30	34	100.0	30	100.0			0.6	0.6		
Уянсэтгэл	11	13	0	0.0	0	0.0	2	1			1.3	1.4
Түшигдөлгөөн	19	9	0	0.0	0		7	6			2.4	1.4
Нарны дөш	24	14	0	0.0	0	0.0	3	4			1.9	1.2
Энэрэл-Хархорин	8	11	0	0.0	0	0.0	1				1.1	1.3
Чинмэнд			0									
Харьяалалын бус							3	1				
Аймгийн дүн	258	240	51	19.8	48	20.0	34	30	0.4	0.4	2.5	2.3
Улсын дундаж				30.3		32.1						

Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 22 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт нас баралтын 9.2 хувийг эзэлж улсын дунджаас 6.0 пунктээр бага байна.

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын 49 тохиолдол бүртгэгдэж 10 000 хүн амд 4.2 ноогдож байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 8 тохиолдлоор буюу 0.7 пунктээр буурсан байна. Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын 22 тохиолдол бүртгэгдснээс амиа хорлолт 54.5 хувийг, зам тээврийн осол 22.7 хувийг, бусдад хорлогдсон тохиолдол 0.0 хувийг, бусад осол 22.7 хувийг тус тус эзэлж байна.

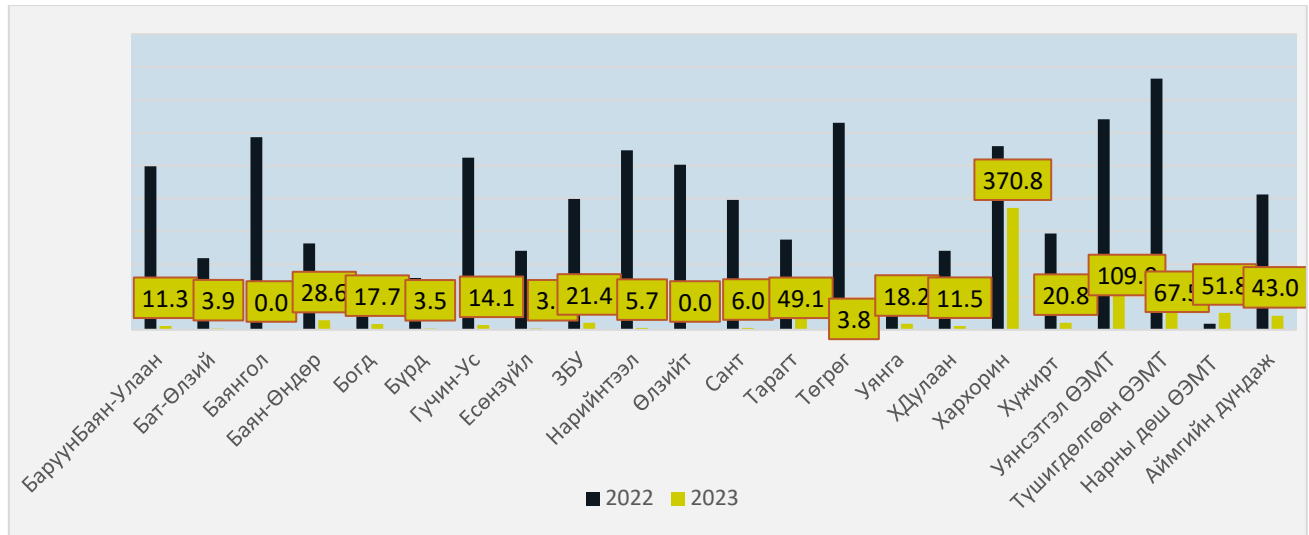
Хүснэгт 13. Хорт хавдар, осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралтын тохиолдол, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	Хорт хавдрын шалтгаант нас баралт				Нийт гадны шалтгаант нас баралт		Осол гэмтэл, гадны шалтгаант нас баралт, төрлөөр							
	2022 он		2023 он				Амиа хорлосон		Зам тээврийн осол		Бусдад хорлогдсон		Бусад осол	
	тоо	10000 хүн амд	тоо	10000 хүн амд	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Баруунбаян-Улаан	0	0.0	1	3.8	0	1	0	1	0	0	0		0	0
Бат-Өлзий	7	9.2	0	0.0	2	1	1	0	0	1	0		1	0
Баянгол	3	8.0	0	0.0	1	0	0	0	1	0	0		0	0
Баян-Өндөр	2	5.6	2	5.7	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Богд	2	3.5	3	5.3	2	2	0	1	1	1	0		1	0
Бүрд	3	10.3	1	3.5	2	0	0	0	0	0	1		1	0
Гучин-Ус	0	0.0	1	4.7	1	0	0	0	0	0	0		1	0
Есөнзүйл	0	0.0	1	3.7	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Зүүнбаян-Улаан	1	2.6	1	2.7	1	2	1	1	0	0	0		0	1
Нарийнтээл	0	0.0	2	5.7	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Өлзийт	0	0.0	2	8.9	0	1	0	0	0	0	0		0	1
Сант	0	0.0	1	3.0	0	1	0	1	0	0	0		0	0
Тарагт	0	0.0	1	3.1	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Төгрөг	0	0.0	1	3.8	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Уянга	9	9.5	7	7.5	5	1	0	1	2	0	0		3	0
Хайрхандулаан	0	0.0	1	2.9	1	2	0	0	0	2	1		0	0
Хархорин	3	7.6	1	2.5	1	4	0	4	1	0	0		0	0
Хужирт	7	10.3	2	3.0	4	6	3	3	0	1	0		1	2
БОЭТ	2		9		3	1	0	0	2		0		1	1
Уянсэтгэл	4	4.1	2	2.0	1	0	0		0		0		1	0
Түшигдөлгөөн	6	5.6	2	1.8	1	0	1		0		0		0	0
Нарны дөш	6	4.3	5	3.4	1	0	0		0		0		1	0
Энэрэл-Хархорин	2	2.4	3	3.7	0	0	0		0		0		0	0
Аймгийн дүн	57	4.9	49	4.2	26	22	6	12	7	5	2	0	11	5

4. Халдварт өвчин

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 5 сарын байдлаар 10 төрлийн 504 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, 10 000 хүн амд 43.0 ноогдож улсын дунджаас 17.2 пунктээр бага байна. Өмнөх оны мөн үеэс 4323 тохиолдлоор буюу 10 000 хүн амд ногдох халдварт өвчлөл 369-р буурсан байна.

Зураг 10. Нийт халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, байгууллагын төрлөөр, 2022-2023 оны эхний 5 сар

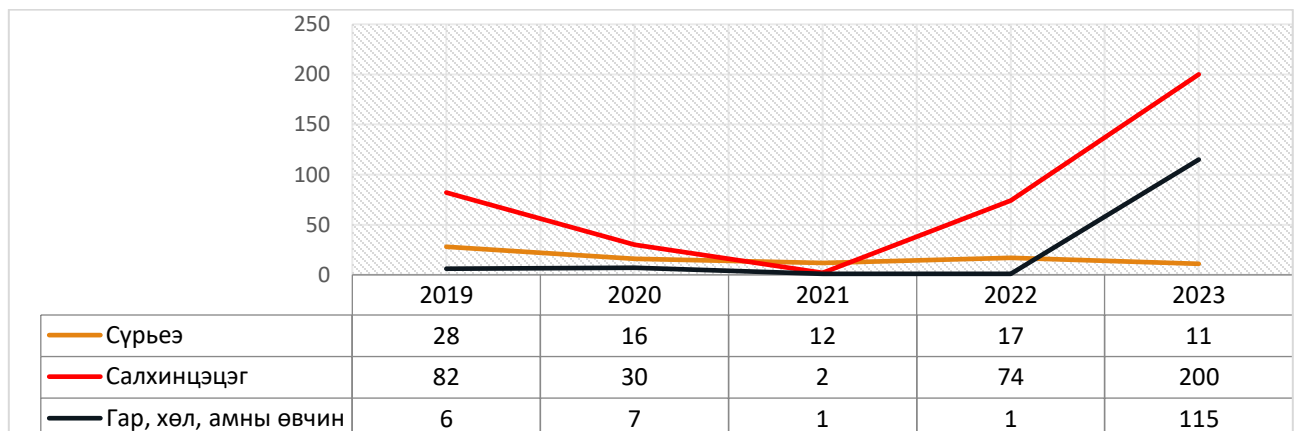
Хүснэгт 14. Халдварт өвчний тохиолдол, нас баралт, төрлөөр, 2022, 2023 оны 5 сар

	Халдварт өвчний төрөл	Өвчлөл			Нас баралт		
		2022 он	2023 он	Зөрүү	2022 он	2023 он	Зөрүү
1	Амьсгалын замын халдварт өвчин	256	326	70	0	0	0
2	Бэлгийн замын халдварт өвчин	218	92	-126	0	0	0
3	Гэдэсний халдварт өвчин	39	21	-18	0	0	0
4	Зоонозын халдварт өвчин	6	9	3	0	0	0
5	Цусаар дамжих халдварт өвчин	9	2	-7	0	0	0
6	Бусад халдварт өвчин	5316	54	-5262	1	0	-1.0
7	Нийт халдварт өвчин	5844	504	-5340	1	0	-1.0

4.1. Амьсгалын замын халдварт өвчин

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд амьсгалын замын халдварт өвчний 326 тохиолдол бүртгэгдэж, нийт халдварт өвчний 64.7 хувийг эзэлж байна. Амьсгалын замын халдварт өвчин өмнөх оноос 70 тохиолдлоор буюу 1.3 дахин нэмэгдсэн байна.

Зураг 11. Амьсгалын замын халдварт өвчний тохиолдол, 2019-2023 оны эхний 5 сар

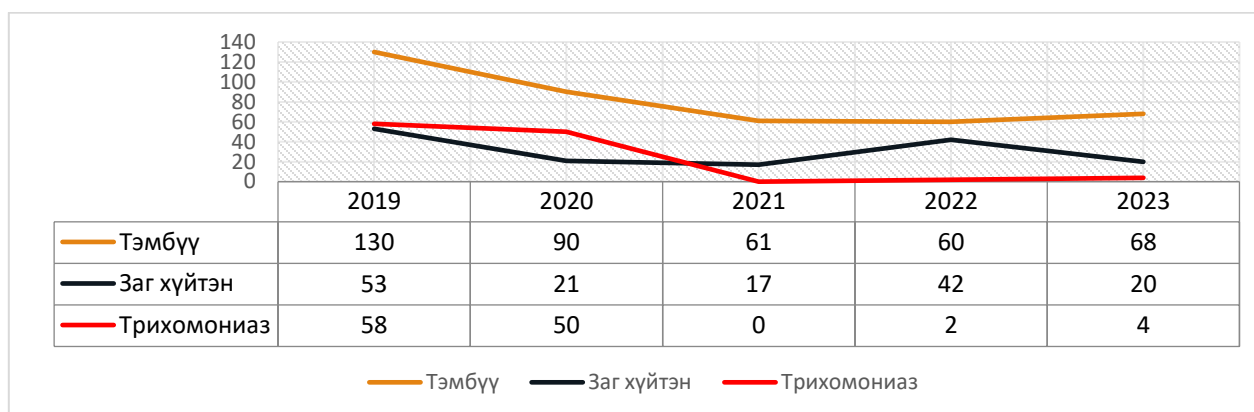
Хүснэгт 15. Амьсгалын замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	Хачигт рикеттсиоз /Tick-borne rickettsioses/				B01 Салхинцэцэг /Varicella/				A15-A19 Сүрьеэ/Tuberculosis/				B26 Гахай хавдар /Mumps/				B08.4 Гар, хөл, амны өвчин /Hand, foot and mouth disease/			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
ББУлаан	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8
Бат-Өлзий	0	0.0	1	1.3	0	0.0	0	0.0	2	2.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баянгол	0	0.0	0	0.0	2	5.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	28.6
Богд	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.8
Бүрд	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.7
Есөнзүйл	0	0.0	0	0.0	4	14.4	0	0.0	0	0.0	1	3.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Зүүн-БУ	1	2.6	0	0.0	0	0.0	7	18.7	2	5.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Нарийнтгэл	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Өлзийт	1	4.3	0	0.0	1	4.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.8	1	3.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Тарагт	1	3.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	39.9
Төгрөг	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.8
Уянга	1	1.1	0	0.0	0	0.0	1	1.1	3	3.2	1	1.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	4.3
Хайрхандул аан	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	2.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
Хархорин	0	0.0	2	5.0	27	21.6	48	39.1	1	0.8	2	1.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0	43	108.5
Хужирт	2	2.9	0	0.0	13	19.2	8	11.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	1.5
Уянсэтгэл	0	0.0	3	3.0	12	12.3	69	69.7	2	2.0	3	3.0	0	0.0	0	0.0	1	1.0	10	10.1
Түшигдөлгөөн	0	0.0	1	0.9	10	9.3	44	40.2	1	0.9	1	0.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	9	8.2
Нарны дөш	0	0.0	2	1.3	5	3.6	20	13.5	4	2.8	1	0.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	21	14.1
Харъяаллын бус	0		0		0		1		0		0					0		0		
Аймгийн дүн	6	0.5	9	0.8	74	6.3	200	17.1	17	1.4	11	0.9	0	0.0	0	0.0	1	0.1	115	9.8
Улсын дундаж		0.2		0.2		2.3		18.2		3.0		2.9		0.1		0.2		0.5		8.8

4.2. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчин

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 92 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нийт халдварт өвчний 18.3 хувийг эзэлж байна. Өмнөх оны мөн үеэс 126 тохиолдлоор буурсан байна. Бэлгийн замаар дамжих халдварт өвчний 21.7 хувийг заг хүйтэн, **73.9** хувийг тэмбүү, 4.4 хувийг трихомониаз тус тус эзэлж байна. Өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад тэмбүүгийн өвчлөл 8 тохиолдлоор нэмэгдсэн ба 10 000 хүн амд ногдох тэмбүүгийн өвчлөл Арвайхээр, Богд, Хайрхандулаан, Хархорин сумдуудад аймгийн дундаж үзүүлэлтээс 2.4-12.1 пунктээр өндөр байна.

Зураг 12. Бэлгийн замын халдварт өвчний тохиолдол, 2019-2023 оны эхний 5 сар

Хүснэгт 16. Бэлгийн замын халдварт өвчин, 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	A50-A53 Тэмбүү /Syphilis/				A54 Гонококкт халдвар /Gonococcal infection/				A59 Трихомониаз /Trichomoniasis/				Төрөлхийн тэмбүү / A50 /			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
Баруунбаян-Улаан	1	3.7	0	0.0	2	7.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Бат-Өлзий	1	1.3	1	1.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Баянгол	0	0.0	0	0.0	1	2.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Баян-Өндөр	6	16.8	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Богд	2	3.5	5	8.9	1	1.7	0	0.0	1	1.7	0	0.0		0.0		0.0
Бүрд	1	3.4	0	0.0	0	0.0	1	3.5	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.7	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Есөнзүйл	0	0.0	0	0.0	1	3.6	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
ЗБУлаан	3	7.8	0	0.0	5	13.0	1	2.7	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Нарийнтээл	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Өлзийт	1	4.3	0	0.0	2	8.5	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Сант	4	11.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Тарагт	1	3.0	1	3.1	2	6.0	1	3.1	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Төгрөг	0	0.0	0	0.0	1	3.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Уянга	6	6.3	1	1.1	2	2.1	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Хайрхандулаан	0	0.0	3	8.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Хархорин	1	0.8	22	17.9	0	0.0	3	2.4	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Хужирт	0	0.0	1	1.5	0	0.0	3	4.5	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0
Уянсэтгэл	13	13.3	9	9.1	5	5.1	4	4.0	1	1.0	1	1.0		0.0		0.0
Түшигдөлгөөн	8	7.5	9	8.2	7	6.5	2	1.8	0	0.0	1	0.9		0.0		0.0
Нарны дөш	10	7.1	15	10.1	13	9.2	4	2.7	0	0.0	2	1.3		0.0		0.0
Харъяаллын бус	2		1		0		0		0		0					
Аймгийн дундаж	60	5.1	68	5.8	42	3.6	20	1.7	2	0.2	4	0.3	0	0.0	0	0.0
Улсын дундаж		4.9		5.3		5.1		4.8		3.6		3.2				

4.3 Вируст гепатитын халдвар

Хүснэгт 17. Вируст гепатитын халдварт өвчин, 2022-2023 оны эхний 5 сар

	B15-B19 Вируст гепатит /Viral hepatitis/				B15 Вируст гепатит А /Acute hepatitis A/				Гепатит В / B16 /				Гепатит (бусад) / B17-19/			
	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд	2022 он	10000 хүн амд	2023 он	10000 хүн амд
БаруунБаян-Улаан	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Бат-Өлзий	0	0.0	1	1.3		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	1	1.3
Баянгол	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Баян-Өндөр	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Богд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Бүрд	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Гучин-Ус	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Зүйл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
ЗБУ	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Нарийнтээл	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Өлзийт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Сант	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Тарагт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Төгрөг	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянга	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
ХДулаан	1	2.9	0	0.0		0.0		0.0	1	2.9	0	0.0		0.0	0	0.0
Хархорин	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Хужирт	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Уянсэтгэл	2	2.0	0	0.0		0.0		0.0	1	1.0	0	0.0	1	1.0	0	0.0
Түшигдөлгөөн	0	0.0	0	0.0		0.0		0.0	0	0.0	0	0.0		0.0	0	0.0
Нарны дөш	1	0.7	1	0.7		0.0		0.0	0	0.0	1	0.7	1	0.7	0	0.0
Харьяаллын бус	0		0						0		0				0	
Аймгийн дүн	4	0.3	2	0.2	0	0.0	0	0.0	2	0.2	1	0.1	2	0.2	1	0.1
Улсын дундаж		0.2		0.3		0.0		0.0		0.1		0.2		0.1		0.1

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар вируст гепатитын 2 тохиолдол бүртгэгдсэн байна.

4.4. Бусад халдварт өвчин /Шинэ Коронавируст халдвар/

2023 оны эхний 5 сарын байдлаар Коронавируст халдварын 51 тохиолдол бүртгэгдэж 10000 хүн амд 4.4 ноогдож байгаа нь улсын дунджаас 6.2 пунктээр бага үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 18. Коронавируст халдвар (COVID-19), 10 000 хүн амд, 2022-2023 оны 5 сард

